

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้าน ต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้าน ต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้าน ต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่งและเขตเลือกตั้ง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีตำแหน่งและเขตเลือกตั้งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนทั้งหมด 12 คน และคณะกรรมการหมู่บ้าน 14 หมู่ รวมจำนวน 277 คน ของเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 289 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติตามวิธีการของ ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 168 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่ง และเขตเลือกตั้ง

ตอนที่ 2 คำถามปลายปิด เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาล และคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ 5 ด้าน โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบ โดยวิธี t -test (Independent samples) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบ ที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ

สรุปผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ตำแหน่งของประชากรส่วนใหญ่คือตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน รองลงมาคือตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลและอยู่ในเขตเลือกตั้งคือตำบลหนองกุ้งศรีและตำบลลำหนองแสนเขตละเท่าๆกัน

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน และด้านความเป็นผู้นำ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีตำแหน่งและเขตเลือกตั้งแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

4.1 ด้านความเป็นผู้นำ ได้แก่ ควรกล้าตัดสินใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ควรมีความทะเยอทะยาน ควรมีความวิสัยทัศน์กว้างไกล ควรมีความสามารถในการประสานงาน ควรมีความสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กร ได้ดี และควรเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงพัฒนา

4.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ ควรให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา ควรยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา ตามโอกาสอันสมควร ควรมีความสามารถในการอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี และควรสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจได้

4.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ ควรมีความอดทนอดกลั้นต่อแรงบีบบังคับต่างๆ และควรมีการอนุเคราะห์ช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน

4.4 ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ได้แก่ ควรมีความรู้และเข้าใจกฎหมาย ควรมีความสามารถในการวางแผน ควรมีความสามารถในการสร้างทีมงาน ควรมีความรู้และเข้าใจในหลักการบริหารงาน ควรมีความรู้ และเข้าใจสถานการณ์สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ควรแสวงหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และควรมีความสามารถในการใช้เหตุผลแก้ปัญหา

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับน้อย ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. นายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่ค่อยมีความเป็นผู้นำ เช่น กล้าตัดสินใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น มีความทะเยอทะยาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการประสานงาน มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้ดี และมีความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงพัฒนา เท่าที่ควร

2. นายกเทศมนตรีตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่ค่อยมีทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน เช่น มีความรู้ และเข้าใจกฎหมายมีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถในการสร้างทีมงาน มีความรู้และเข้าใจในหลักการบริหารงาน มีความรู้ และเข้าใจสถานการณ์สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แสวงหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และมีความสามารถในการใช้เหตุผลแก้ปัญหา เท่าที่ควร

3. นายกเทศมนตรีตำบลหนองกงบุรี อำเภอหนองกงบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่ค่อยมีมนุษยสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไป เช่น ให้เกียรติผู้ได้บังคับบัญชา ยกย่องผู้ได้บังคับบัญชา ตามโอกาสอันสมควร มีความสามารถในการอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้ดี และสั่งการให้ ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าใจ ได้ดีเท่าที่ควร

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้สมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านมีความคิดเห็นว่ นายกเทศมนตรีมีคุณลักษณะผู้นำ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ กัสสมา กลิ่นหอม (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำกับการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ โดยไม่มีนัยสำคัญ

ผลการศึกษา ไม่สอดคล้องกับ ชาญชัย อรุณ (2546 : 80 – 81) ภาวะผู้นำของคณะกรรมการผู้บริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของบุคลากรและประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ สุภชัย เอาะน้อย (2550 : 56-61) ได้ทำการศึกษาภาวะความเป็นผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ภาวะความเป็นผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดขอนแก่น ภาพรวม (อยู่ในระดับปานกลาง) ไม่สอดคล้องกับ เกษราภรณ์ วงศ์ก่อ (2550 : 94-101) ได้ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ไม่สอดคล้องกับ กฤติมา ไทยยานันท์ (2551 : 46-47) ได้ศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความเห็นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่แสดงถึงภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ภาพรวมมีภาวะผู้นำที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ รองลงมา ด้านคุณธรรมจริยธรรมน้อยที่ ด้านความรู้ความสามารถ

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีตำแหน่งและเขตเลือกตั้งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกงบุรี อำเภอหนองกงบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มี ตำแหน่งและเขตเลือกตั้งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. นายกเทศมนตรีตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นคนในท้องถิ่น และได้รับเลือกจากประชาชนในท้องถิ่นเดียวกันจึงน่าจะเป็นที่รู้จักกันดีถึงคุณลักษณะของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุ้งศรี ที่ไม่แตกต่างกัน

2. นายกเทศมนตรีตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้ความสำคัญกับประชาชนทุกกลุ่ม ในด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงานในลักษณะที่เหมือนกัน

จากเหตุผลดังกล่าว น่าจะเป็นเหตุให้สมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีตำแหน่งและเขตเลือกตั้งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ถวัติ วงษ์ทอง (2547 : 8-34) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาโดยรวมแล้วมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับเกษราภรณ์ วงศ์ก่อ (2550 : 94-101) ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ พนักงานครูเทศบาลและลูกจ้างประจำที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ทั้งนี้ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบรายคู่ พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนราชการมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมแตกต่างกับพนักงานครู และลูกจ้างประจำมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมแตกต่างกับพนักงานครู

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากผลการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะกรรมการหมู่บ้านต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรี ตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ เพื่อปรับปรุงคุณลักษณะผู้นำในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านความเป็นผู้นำ ควรกล้าตัดสินใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น มีความทะเยอทะยาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการประสานงาน มีความสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กร ได้ดี และควรเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงพัฒนา

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา ยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา ตามโอกาสอันสมควร มีความสามารถในการอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้ดี และควรสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจ ได้

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรมีความอดทนอดกลั้นต่อแรงบีบบังคับต่างๆ และควรมีการอนุเคราะห์ช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน

1.4 ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ควรมีความรู้ และเข้าใจ กฎหมายมีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถในการสร้างทีมงาน มีความรู้และเข้าใจ ในหลักการบริหารงาน มีความรู้ และเข้าใจสถานการณ์สังคมที่เปลี่ยนแปลง ไป แสวงหาความรู้ ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และควรมีความสามารถในการใช้เหตุผลแก้ปัญหา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครวต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีมีหลายด้านหลายประการด้วยกัน ผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์ให้เห็นเชิงประจักษ์เฉพาะคุณลักษณะด้านด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ดังนั้น ในโอกาสต่อไปน่าจะมีคุณลักษณะด้านอื่นๆที่เหลือยู่มาทำการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่เป็นตัวแบบของคุณลักษณะของนายกเทศมนตรีและขยายองค์ความรู้ จากตัวแบบที่ค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ในเรื่องนี้

2.2 ควรขยายการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นๆให้กว้างขวาง เพื่อตรวจสอบว่าประชาชนในเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใดมีความต้องการผู้บริหารที่มีคุณลักษณะแบบใดบ้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY